A néma, az elnémított kamara.
A MMK 13 „rendszerváltó” gondolatáról

dr. Rigó Mihály
aranydiplomás erdőmérnök és okl. építőmérnök
a Budapesti Műszaki Egyetem műszaki doktora
dr.rigo.mihaly@t-online.hu

„Ha küzdesz, veszíthetsz, ha nem küzdesz, már veszítettél.”
dr. Regdon Ibolya, a szegedi Radnóti Gimnázium tanára

- - - - - - - - - - - - - - - -

Az eddig írt dolgozataim a szegedi Közéleti Kávéház honlapján olvashatók. Kattintson ide:
https://civilcafe.hu/RM.html
Erre kattintással előjön egy tartalomjegyzék, melyen kiválasztható az elolvasni kívánt dolgozatom.

- -

A dolgozatom elkészítése során a Google Gemini nevű mesterséges intelligenciáját használtam.
Az olvasás könnyítése céljából a következő jelöléseket használom:

- **kiemelés az idézett szövegből.**
- **kiemelés a saját szövegből,**
- idézet a Google Geminitől,
- **a saját javaslat,**
- *az idézett szöveg*

Tartalomjegyzék

Előzmény.....2. old.
Mi a néma kamara?.....2.
Ami felkeltette a figyelmemet: a RENDSZERVÁLTÓ jelző.....2.
Egy nem politikai szervezetnél mit jelent a rendszerváltás?.....2.
Ehhez képest nézzük, hogy miről is szól az anyag!.....3.
Miféle is ez a MMK-i „rendszerváltás?.....7.
Valóban kell reformálni kell a közbeszerzési törvényt?.....7.
Javaslataim az előkészítési munka kamara általi valódi szabályozására.....8.
Legyen kötelező legyártani a jól bevált, és egymásra épülő tervfázisokat.....8.
Minden tervfázist tervellenőrzésnek kell követni.....10.
A fővállalkozói szisztéma mellőzése, a lusta lebonyolító kiiktatása.....10.
A műszaki ellenőr szerepének helyreállítása.....11
A közbeszerzés a jog és a pénzügy illetve a szakembereik terepe.....11.
Egyéb szereplők a folyamatban FELESLEGESEK, és zavart fokozók!.....12.
Ahogy a néma MMK működött eddig. (1).....12.
Ahogy a néma MMK működött eddig. (2).....14.
Ahogy a néma MMK működött eddig. (3).....15.
Milyen lesz az új kormány és a kamarák viszonya, még nem tudjuk.....16.
Miként szerepelt a MMK az előbbi gyászos folyamatban?.....16.

Előzmény

A Magyar Mérnöki Kamara (MMK) 2026. májusban kiadta a

„MAGYAR MÉRNÖKI KAMARA 13 pontos rendszerváltó gondolat Egységes szakpolitikai háttéranyag a víz- és közműrendszer, a közbeszerzések, valamint az energetikai átállás szakmai megerősítésére”

című anyagát, mely megtalálható:

https://mernokvagyok.hu/wp-content/uploads/2026/06/MMK_13-pontos-rendszervalto-gondolat.pdf

Ez egy 54 oldalas anyag, melyhez senki sem merte e nevét adni. Néhány másutt leírt Magyar Mérnöki Kamarához (MMK) köthető anyagból csak sejteni lehet az alapgondolat szerzőjét.

Mi a néma kamara?

Néma a kamara, ha a nagy tagságának, a mérnököknek nem lehet kimondott. leírt véleménye a társadalmat foglalkoztató ügyekről.

Ami felkeltette a figyelmemet: a RENDSZERVÁLTÓ jelző, ezért kezdésként megkérdeztem a mesterséges intelligenciát a fogalomról

Egy nem politikai szervezetnél mit jelent a rendszerváltás? Mi a célja, kiket érint?

„**Egy nem politikai szervezetben** (vállalatnál, civil szervezetnél vagy intézménynél) a **rendszerváltás** – vagy szakmai kifejezéssel **átfogó szervezeti/működési modellváltás** – nem a politikai hatalom megdöntését jelenti, hanem **a szervezet alapszabályainak, működési elveinek, folyamatainak és kultúrájának gyökeres és egyidejű átalakítását.**

Ilyenkor nem csak egy részleget vagy egy szoftvert cserélnek le, hanem a működés teljes elvi és gyakorlati keretét írják felül.

1. Mit jelent ez a gyakorlatban?

Egy szervezet életében a rendszerváltás azt jelenti, hogy **a „hogyan működünk” kérdésére adott eddigi válaszok megszűnnek érvényesnek lenni.**

- **A döntéshozatali struktúra átalakulása:** például egy erősen hierarchikus, fentről lefelé irányított (top-down) cég átáll egy agilis, önirányító csapatokra épülő modellre.
- **Az üzleti vagy működési modell megváltozása:** például egy hagyományos bolthálózat teljesen átáll digitális/előfizetéses **modellre**.
- **Tulajdonosi és vezetői struktúraváltás:** például egy alapító-tulajdonos által vezetett családi vállalkozás átáll professzionális menedzsmentre és struktúrára.

- **Kultúraváltás: a szervezeten belüli értékek, kommunikációs szokások és felelősségvállalási szintek alapvető megváltoztatása**.

2. Mi a célja?

A szervezeti rendszerváltás általában kényszerből vagy stratégiai növekedési igényből fakad. A legfőbb céljai:

- **Túlélés és alkalmazkodás:** a külső környezet (piac, technológia, szabályozás) annyit változott, hogy a régi működési mód már veszteséges vagy fenntarthatatlan.
- **Skálázhatóság:** a szervezet elérte azt a méretet, ahol a régi, informális vagy központosított módszerekkel már nem lehet tovább növekedni.
- **Hatékonyság és sebesség:** a bürokrácia leépítése, **a lassú döntési folyamatok felgyorsítása.**
- **A szervezeti kultúra megújítása: a belső mérgező szokások, a szilókban (elszigetelt osztályokon) való gondolkodás vagy az átláthatatlanság megszüntetése**.

3. Kiket érint?

A rendszerváltás **a szervezet teljes ökoszisztémáját** érinti, de eltérő módon.

> „Egy szervezet **ökoszisztémája** (vagy üzleti ökoszisztémája) azokat a független, mégis egymástól függő szereplőket, erőforrásokat és kapcsolatokat jelenti, amelyek együttműködnek a szervezet körül, hogy közösen értéket teremtsenek.”
> https://gemini.google.com/app/9ec0e8cd9f187cae?hl=hu

Összegzésként: Egy nem politikai szervezetnél a rendszerváltás nem egy egyszerű projekt, **hanem egy átfogó transzformáció**=átalakítás, átalakulás**. Akkor sikeres, ha nemcsak az eszközöket és a szabályzatokat cserélik le, hanem a szervezetben dolgozók gondolkodásmódja is követi a változást.”**
https://gemini.google.com/app/31d2c84f6a90b55d?hl=hu

A fentiek szerint rendszerváltásnak tehát a MMK kamara működésváltozásról kellene szólnia.

Ehhez képest nézzük, hogy miről is szól az anyag!

1.old.: „Alapállítás A reformcsomag nem abból indul ki, hogy minden területen hiányoznak **a jogi alapok**. Több kérdésben már ma is léteznek szabályok, intézmények vagy eljárási követelmények. A probléma az, hogy ezek gyakran formálisan működnek, szakmai tartalmuk kiürül, vagy nem rendelkeznek valódi intézményi súllyal. A reform célja ezért a meglévő

rendszerek érdemi, nyomon követhető szakmai és közérdekvédelmi tartalommal való felruházása."

Egyből a jogi alapokat, a jogszabályokat, a törvényeket veszi célba, pedig azokat nem a MMK határozza meg!

4. old.: „A közpénz felhasználás gyenge…" A gyenge itt nem megfelelő szó. Ez eufémia, azaz mellébeszélés! A MMK-nak egyébként sincs lehetősége a közpénz felhasználást módosítani.

A használt elv a Pareto.

> „A **Pareto-elv** (vagy más néven a **80/20-as szabály**) egy széles körben alkalmazott megfigyelés, amely szerint **a következmények 80%-a az okok 20%-ára vezethető vissza**.
> A szabályt Vilfredo Pareto olasz közgazdászról nevezték el, aki 1896-ban megfigyelte, hogy Olaszországban a földterületek mintegy 80%-a népesség 20%-ának birtokában volt."
> https://gemini.google.com/app/807f2b515afb8259?hl=hu

Érdekes a Pareto-elv említése, mert az egész anyagban semmiféle arány nincs 80-20 arányban!

„Az építészeti törvényt ezért alapvetően át kell gondolni." Az átgondolni helyett a módosítás szó fejezi ki a szándékot, mely viszont megint nem a MMK feladata!

5. old.: „Mit kérünk a kormányzattól? Azonnali döntést … hat hónapon belüli jogalkotási előkészítést, … egy éven belüli rendszerszintű korrekciókat, …" A kormányzattól kérni más műfaj, mint a MMK reformja! A kettőt nem lenne szabad összekeverni. Ez mind a MMK-n túli, a kormány által elvégzendő feladatok!

9. old.: „A víz és a közmű nem külön szakág …" pedig az tényleg két szakág, és nem véletlenül!

„A korábbi fejlesztési gyakorlat sokszor a víz gyors elvezetésére épült." Nem „sokszor", hanem eddig mindig! Ez politikai elvárás volt a vízügytől. Ma ennek az ellenkezője a politikum elvárása, parancsa.

10. old.: „A vízmegtartásnak a közbeszerzési dokumentációban is meg kell jelennie." A közbeszerzési törvény módosítására szólít fel!

„A közműegyeztetés és a közműkezelői hozzájárulások rendszere a hazai beruházások egyik legtöbb konfliktussal terhelt területe." Mit tesz a MMK az ügy érdekében? Sehol semmi sem jelenik meg erről!

11. old.: „A közműkezelői szerep a gyakorlatban egyes ügyekben túlterjeszkedhet a szakmai véleményezésen, és kvázi hatósági blokkoló pozícióvá válhat. A hozzájárulás megadását olyan feltételekhez is köthetik, amelyek nem mindig kapcsolódnak közvetlenül az adott beruházás műszaki hatásához." a közműkezelők megint nem kamarai alkalmazottak. „… az új beruházás csak a saját közvetlen közműhatását

viselje, ne pedig a rendszerszintű rekonstrukciós elmaradás esetleges finanszírozója legyen.” Nincs nyoma annak, hogy ebben az ügyben mit tud tenni a kamara, vagy kívülről várja a módosítást?

13. old.: „A cél egy olyan energiapolitikai modell, amely a villamos hálózatok fejlesztését, a saját megújuló alapú termelést, a háztartási tárolást, az elektromos autózást és a szaldó jellegű elszámolási kedvezményt egyetlen, mérhető feltételrendszerbe kapcsolja.” Ez energiapolitika, mely nem a MMK kompetenciája, ez a Kormány asztala!
14. old.: „A szaldóelszámolás …” hasonlóan az okosmérők használatához megint nem MMK-i kompetencia!
15. old.: A közbeszerzéssel foglalkozik oldalakon át, melyre külön törvény vonatkozik. Ezt sem a MMK adja ki, legfeljebb javaslatokat tehet a változtatáshoz a jogalkotónak, aki abból annyit fogad meg, amennyit akar, de annak megint semmi köze a kamarai reformhoz, a kamarai rendszerváltáshoz!
16. old.: megjelenik a közbeszerzési szaktanácsadó, és a tárgyszakértő. Beindul a burjánzás a garantált káoszra.
17. old.: A MMK csodaembere a közbeszerzési szakértő, a közbeszerzési szaktanácsadó. Lényegében rá semmi szükség. A folyamat szereplőinek kellen a MMK által pontosítani a feladatát.
20. old.: A beruházás előkészítés a MMK anyagában a közbeszerzés UTÁN van, pedig logikusan megelőzi azt, ezért az ELŐTT kellene tárgyalni is! A beruházás előkészítés szabályozása alapvetően MMK-i feladat lenne, de ezt sem ismeri fel.!

    A kiemelt üzenet pontos, és helyes megállapítás!

    „A hibás terv, a gyenge költségbecslés és a homályos felelősségi lánc később pótmunka-, kötbér-, TSZSZ- és peres vitává válik.”

    „A félkész tervből félreárazott ajánlat, hibás szerződés, pótmunka-vita és teljesítésigazolási konfliktus lesz.” Ennek ellenére sorozatban ilyen esetek következik be a MMK tudtával, hallgatásával!

    „Egymásra épülő tervfázisok megtartása.” Ez nem kamarai feladat lenne?
21. old.: „A konkrét javaslatokban” sincs semmiféle konkrétum, azaz kinek mit is kellene csinálni? Ezt is a minisztériumtól várja a MMK?.
22. old: Hol marad a túlárazás kivédése?
24. old.: „Országos Mérnöki Döntéstámogató Fórum létrehozása.” A minisztériumnak nem kell, mert belepofáznak.

    „Települési és térségi főmérnöki hálózat megvalósítása a helyi műszaki racionalitás biztosítására, a főépítészi rendszerhez hasonló súllyal, a

területi kamarai egységek bevonásával.” A főépítészek ellenérdekeltek, mert az eddigi hatalmuk csorbításaként élik meg.

25. old.: még újabb szervezet: a „TSZSZ (Teljesítésigazolási Szakértői Szerv)”. Eddig a műszaki ellenőr igazolt.

„Hibás közműadat.” A kezdetkor nem kellene előre ellenőrizni?

26. old.: … közbeszerzési reformról …” ír. Tényleg ez kellene?

Az „open book bírálat és a teljesítés utáni eredményelvonás”.

„De van egy határ: az ajánlatkérő nem viselkedhet úgy, mintha a nyertes vállalkozó eredménye utólag engedélyköteles volna. Mert az már nem szerződéses jogviszony, hanem hatósági alárendeltség. A magyar állami építési beruházási rendszer egy része ezt a határt átlépi.” Ez már Kormánykritika!

> „Az **open book** (nyílt könyvelésű) elszámolási módszer az építési szerződéseknél egy olyan átlátható pénzügyi együttműködési modell, amelyben **a kivitelező teljes betekintést enged a megrendelőnek a projekt valódi költségeibe**.”
>
> „A kivitelező köteles bemutatni a megrendelőnek az összes számlát, alvállalkozói szerződést, anyagköltséget, munkabért és egyéb közvetlen kiadást”
>
> https://gemini.google.com/app/7c1e7d4f10aed1f2?hl=hu

28. old.: 2026. IV. 12. óta nincs ÉKM!

31. old.: „A szolgáltató véleményezzen, jelezzen objektív műszaki kockázatot, kérjen védelmi intézkedést, de ne használhassa a hozzájárulását általános beruházási vétóként vagy rekonstrukciós finanszírozási eszközként.

„A szolgáltató véleményezzen, jelezzen objektív műszaki kockázatot, kérjen védelmi intézkedést, de ne használhassa a hozzájárulását általános beruházási vétóként vagy rekonstrukciós finanszírozási eszközként.” De mi van, ha csak a beruházás miatt kell a közműhálózatot módosítani?

32. old.: „A hiteles közműadat jogi kategóriája nélkül nincs tiszta felelősségi rendszer. Ha a tervező pontatlan szolgáltatói adatból dolgozik, majd a kivitelezés során derül ki, hogy a vezeték máshol vagy más mélységben van, akkor a tervezőre hárított tervhiba szakmailag tisztességtelen. A közműadatszolgáltatásnál ezért pontossági és megbízhatósági kategóriákat kell alkalmazni; aki hivatalos adatot szolgáltat, annak az adat minőségéért arányos felelősséget is vállalnia kell.” ez képtelenség!

Miféle is ez a MMK-i „rendszerváltás?

Az előbbiekben igazolódott, hogy a MMK vezetése tévesen azt hiszi, hogy rendszert váltani a MMK-n KÍVÜLIEKNEK, és nem a MMK-nak kell.

Az 54 oldal végig arról szól, hogy a minisztériumnak és a kormánynak mit kell másként tennie. A MMK feladatokat akar szabni a minisztériumoknak és a Kormánynak?
Ezt is le lehet írni, csak azt nem a MMK rendszerváltásának, hanem egy javaslatnak hívják.
Javaslom az 54 oldalas anyag címének megváltoztatását.
Mondjuk a MMK javaslatai, kérései címre. Ez egy másik műfaj! Majd eldől, hogy abból a valódi döntéshozók majd mit fogadnak el. Ebben nem kell a rizsa. Szedjék pontokba a kéréseiket és így terjesszék elő.
Ugyanakkor valóban szüksége van a MMK-nak a rendszerváltásra, mely 30-40 éve elmaradt, csakhogy ehhez másfajta írás kell. Az önkritika vezesse a tollát a megfogalmazónak.
Ilyenről azonban a MMK vezetésének fogalma, szándéka sincs! Pedig nagyon kellene!

Valóban kell reformálni kell a közbeszerzési törvényt, avagy előtt valami mást kellene tenni?

Tudni illik, hogy

- van egy közbeszerzési törvénye az Európai Uniónak (EU), és
- van a tagállomoknak is, így a magyaroknak is.
- Az EU elvárja, hogy a tagállami rendeletek vezessék át a sajátjukba az EU rendelkezéseit. Különben az EU szankcionál. Ma ilyen a magyar rendelet is, tehát európai elveken álló. Nagyon kilógni a sorból nem lehet.

> „**A tagállamok kötelesek a nemzeti jogrendjükbe átültetni az uniós közbeszerzési irányelveket**. Az Európai Bizottság utólagosan (vagy a jogalkotás során egyeztetve) azt vizsgálja, hogy a hazai törvények teljes mértékben összhangban vannak-e a közösségi joggal.”
>
> „A magyar kormány számos közbeszerzési törvénymódosítást és reformot hajtott végre annak érdekében, hogy teljesítse az Európai Bizottság által előírt mérföldköveket (például az egyajánlatos közbeszerzések arányának csökkentését, az átláthatóság növelését és a Korrupcióellenes Hatóság felállítását).”
>
> „Az Európai Unió saját közbeszerzési reformja

Az Európai Bizottság átfogó rendelettervezetet fogadott el az uniós közbeszerzési keretrendszer modernizálására és egyszerűsítésére. Ez a reform az uniós irányelveket és szabályokat egységesíti, amelyeket a jövőben minden tagállamnak – köztük Magyarországnak is – alkalmaznia kell majd."
https://gemini.google.com/app/2f029a2b259c5031?hl=hu

„A magyar Országgyűlés a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvényt (Kbt.) az utóbbi 5 évben (2021 és 2026 között) mintegy 12–15 alkalommal módosította."
https://gemini.google.com/app/35772740ca287e17?hl=hu

Van tehát egy olyan törvény, melyet egész Európa használ. Csak a MMK akarja EZT folyton reformálgatni. Ez csak azt jelenti, hogy a MMK vezetése nem látja a baj valódi helyét!
Ez a törvény mindenütt jobban működik, mint itthon. Csak a magyarok találják meg benne nagyon leleményesen a kiskapukat, mely ellehetetleníti az egészet. Hiszen a vak is látja, hogy a közelmúlt így oldotta meg a pártfinanszírozást. A közbeszerzés a világon MINDENÜTT a korrupció melegágya! A közpénz minden országa politikusait nagyon vonzza!
Kizárólag politikai döntés kérdése, a feladat pedig kifejezetten jogi, hogy mely kiskapukat mikor zárnak be. Ebben a MMK-nak semmiféle illetékessége, hatásköre, kompetenciája nincs, hiába rágódik ezen a megvizsgál kiáltványában is.

Javaslataim az előkészítési munka kamara általi valódi szabályozására
Amit csak a MMK tehet meg az az előkészítés szabályainak pontonkénti rögzítése egy rendes kamarai protokollban, és nem a közbeszerzési törvényben!

A)
Első fázisban legalább az útépítésben, a vasútépítésben és a hídépítésben kötelező legyártani a jól bevált, és egymásra épülő tervfázisokat, melyeknél minden tervfázisnak más és más a célja, teljesen más a funkciója. Mindre ezért szükség van. Kihagyni, átugrani, összevonni nincs semmi értelme. Ezek:

- **a tanulmányterv,**
- **az engedélyezési terv**
- **és az építési, vagy kiviteli terv.**
- **Nem lehet semmiféle időhiányra hivatkozva bármelyiket sem kihagyni, mert az időt hosszabbít és költséget növel**

minden esetben. Minden erre vonatkozó kérés azonnal el kell utasítani.

A tanulmányterv célja és célszemélyzete

Mivel egy műszaki feladat sosem csak egyféleképpen oldható meg kell keresni a szóba jöhető változatokat, azokat minősíteni kell, végül javaslatot tenni a sok változatból az egyetlenre, a kompromisszumra.

Rossz gyakorlat a szegedi déli hídé, ahol építési terv készítési szintjén jönnek elő az új változatok, vagy az az autópálya építés, melynél a lehetséges nyomvonalat a kivitelezés stádiumában keresgélték.

Célszemélyzete a beruházó! Hiszen a kompromisszumot neki kell elfogadni, engedélyezni, a tervezési folyamatot tovább engedni.

Az engedélyezési célja és célszemélyzete

Mivel a hatóságok (különösan a természetvédelmi, örökségvédelmi), a közműtulajdonosok száma, és a rendeleteik száma nagyon sok, ennek a tervnek kell igazolni, hogy az elképzelt beruházás ezek ellenére, és mellett megvalósítható. Még akkor is, ha a közművekben, az élő és az élettelen környezetében valamit változtatni kell.

E második terv feladata annak bemutatása, hogy a megelőző tervben talált egyetlen megoldás a milliónyi hatóság millió előírása mellett és ellenére is megvalósítható, esetleg mit kell pluszként felvenni, hogy azzá váljon.

Ebben a szakaszban kell eldönteni azt is, hogy a szükségessé váló beavatkozások költségei kit terhelnek, hogy ebből sem legyen később vita.

A célszemélyzet az előbbi hatóságok, közműtulajdonosok és a beruházó. A hatóságokat egyáltalán nem szokta érdekelni az építési költség!

Az építési, vagy kiviteli terv célja és célszemélyzete

A harmadik az építési vagy kivitelezési terv. Ebben már pontosak a mennyiségek, és az építőanyagok fajtái, minőségei. Ez adja meg a tervező a tervezett objektum pontos méreteit, kitűzési adatait. Ezért a tervezőmérnök felel!

Ezek az adatok a korábbi tervekben nincsenek kidolgozva, azokra alapozni nem szabad!

Az építési költségvetés egy külön munkarész, mely az építési terv adataiból indul ki.

Építési költséget megadni, csak a kiviteli terv mennyiségei felhasználása után szabad. Minden egyéb csak hazardírozás! Ezt nem lehet megoldani egy bármilyen közbeszerzési szakértővel sem.

Ezeket írták le a 20. oldalon, csak nagyon pongyolán.

Az építmény ára az egységárakon múlik. Azokat nem a mérnökök, hanem egy külön szakma, a kalkulátorok adják meg a saját szabályaik szerint. Az egységárakért a kalkulátorok felelnek.

Az építési terv célszemélyzete a kivitelezők és a beruházó.
Megjegyzés: van még egy 4. terv is az ún. megvalósulási terv, mely az elkészült tényeket rögzíti a fenntartónak, a beruházónak, de az már nem része az előkészítésnek.

B)
Minden tervfázist tervellenőrzésnek kell követni.
A tervellenőr azt ellenőrzi, hogy a tervező betartotta-e a tervezési szabályokat, vagy sem. Pl. az útépítés szakminisztériumai rengeteg ún. útügyi műszaki előírást készíttetnek és tartanak naprakészen, ahol ezek a szabályok mind le vannak írva. Ezeket a tervezőnek mind be kell tartani, vagy ezek alól felmentést kell kérni.
A tervellenőr a vizsgálat eredményét jelentésben foglalja össze a beruházónak. Ezután a beruházó dönt arról, hogy azokból a tervezének mit kell figyelembe venni, mit nem. A beruházó ezt írásban adja ki. Mind a tervellenőrzési jelentést, mind az erre adott beruházói vélemény be kell tenni a tervbe, ezek a terv kötelező részei. A tervezőt csak az után szabad kifizetni, ha tervellenőrzési módosításokat átvezette a tervén!

C)
A fővállalkozói szisztéma mellőzése, a lusta lebonyolító kiiktatása
Az út-, vasút-, és a hídépítési munkák nagyon jól elkülönülnek, olyan természetes részekre, szakaszokra, melyek megvalósításához teljesen más géppark, és szakértelem szükséges. Pl. az útépítésnél ilyen a földmunka, a pályaszerkezet építés, a forgalomtechnikai jelzések elhelyezése és az útfásítás. Mindegyikhez teljesen más jellegű a géppark. A földmű tömörítés teljesen más feladat, mint az aszfaltkeverék készítése, bedolgozása. Más emberekkel, és nagyon másfajta szaktudással. Kevés az olyan kivitelező, akinél mindez kompletten a rendelkezésre áll. A lusta lebonyolító ezt úgy oldja meg, hogy egy fővállalkozónak adja ki a munkát, mert neki ez a kényelmes, hiszen csak egyetlen szereplővel kell veszekedni. Ő viszont miután a teljes munkát megnyerte, azonnal újabb versenyt hirdet az előbbi természetes szakaszok lehetséges kivitelezőivel, alvállalkozóival, tehát azonnal tovább bontja a munkát. Az is természetes, hogy amennyiben ő 100-ért nyerte el a földmunkát, olyan alvállalkozót keres, aki már 70-ért is megcsinálja. A különbség az ő munka nélkül szerzett haszna, az adófizetők első kára! Ebből a szempontból az lenne a helyes, ha az építési terv ezen munkáknál már a természetes szakaszok szerinti részekre készülne el, majd a közbeszerzés is egyből ezekre a részekre indulnának. Természetesen az egyes részek minőségét az következő fázis elkezdése ELŐTT a következő munkarész készítőjének ellenőriznie, és a

beruházó felé dokumentálnia kell. Amíg ez meg nem történik a követő munkarészt építeni tilos4
Több a lehetséges kivitelezők száma, ha természetes részek megvalósítása a feladat, aza a verseny esélye sokkal nagyobb.
A MMK anyagában jelzett „táskás" fővállalkozó – akinek se gépe, se embere nincs a feladatra - fogalma is értelmetlenné válik. Nem kell találgatni, hogy 10 vagy inkább15 személy legyen a minimális állománya!

D)
A műszaki ellenőr szerepének helyreállítása
A műszaki ellenőr felelős az építési terv mennyiségeinek és minőségeinek betartásáért! ma a műszaki ellenőr csak egy díszlet feladat nélkül, papírokat írogat alá anélkül, hogy hatása lehetne bármire is. Egy építési folyamat sem lehet meg érdemi ellenőrzés nélkül. A munka teljesítést is a műszaki ellenőrnek kell igazolni. Képtelenség az a mai gyakorlat, hogy a kivitelező végzi a saját munka minőségét igazolni.

Napjaink azbeszt botrányából látható, hogy hová vezet, ha a kivitelező anyagminőséget „igazoló", valójában meghamisító „bizonylatait" saját ellenőrzés nélkül elfogadjuk. A kár nem elég nagy?

A kivitelezői munka kivitelezői ellenőrzését elfogadni nem szabad! Azt a műszaki ellenőrnek kell elvégezni, mint a kivitelezőtől független, a beruházót képviselő ellenérdekű embernek.
Engedni kell dolgozni! neki minden észlelt nem megfelelőséget azonnal jelentenie kell a beruházónak!
A kivitelezőnek megtérülő beruházás a politikusok megvétele, mert a segítségükkel tud rászólni a műszaki ellenőr főnökére, hogy állítsa le a nyüzsgő –értsd a feladatát végző - műszaki ellenőrt. A MMK-nak fel sem tűnt, hogy ezeknek a munkáknak majdnem nulla az élettartama.

E)
A közbeszerzés a jog és a pénzügy illetve a szakembereik terepe.
KÖZBESZERZÉST KEZDEMÉNYEZNI CSAK AZ ELŐBBI 2 TERVFÁZISON ÁTMENT ÉPÍTÉSI TERV BIRTOKÁBAN LEHET. Millió példa van a tanulmányterv, vagy engedélyezési terv birtokába megkezdett építkezésre. Mindenütt nagyot csúszott az építési határidő és a tervezett építési költség. Pl. a szeged-hódmezővásárhelyi tram-train beruházás, amelynél az építési költsége végül a kezdetinek 4-5-szöröse lett, és késett is legalább 4 évet. Ezt akarják folytan ismételgetni?

F)

Egyéb szereplők a folyamatban FELESLEGESEK, és zavart fokozók!

Semmi szükség a közbeszerzők mindenfajtájára. Nem szabad bevárni, hogy az előzmények megjósolható hibái összetornyosuljanak. Ha az előbbi folyamat végig mehet, azok a hibák, melyek enélkül elé kerülnének, elő sem fordulhatnak.

Semmi szükség a TSZSZ-re. az Országos Mérnöki Döntéstámogatói Fórumra, a különböző közbeszerzési szakértőkre!

Mi abban a logika, hogy a MMK előbb hagyja elvadulni a folyamatot, majd rátelepít egy tehetetlen új „szakértőt”?

Fontos, hogy a közbeszerzési eljárást CSAK építési terv birtokában lehet indítani.

Különben a közbeszerzési szakértők és a jogászok végtelen játszóterévé teszik a folyamatot. Ez pedig csak a kamarán múlik!

Ahogy a néma MMK működött eddig. (1)

Mi mellett ment el a MMK a szakterületem esetén?

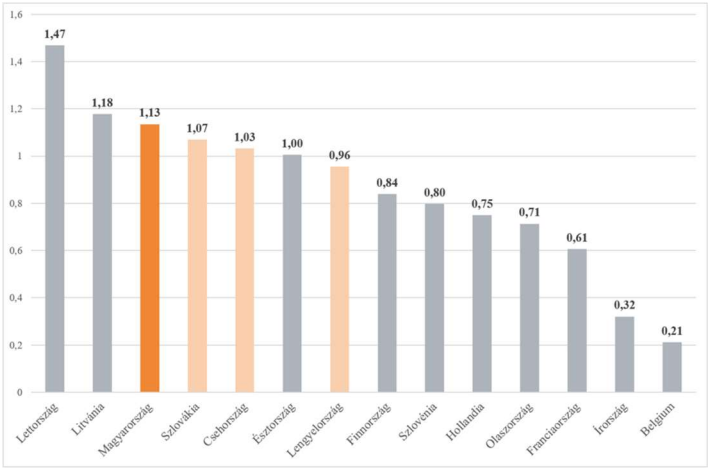
Mit nem tartott még figyelemre sem méltónak? Hiába voltak évente a konferenciák sorozata az alábbi témák valahogyan EGYSZER SEM kerülhettek a felszínre.

2026. X.1. GKI Gazdaságkutató Zrt. jelentése szerint:

„A kormány tervei szerint i**dén 570 km utat újítanak fel**. Habár ez elég nagy számnak tűnik, de a 32,7 ezer km-t kitevő úthálózathoz képest **mindössze 1,7%-ot jelent**. **Vagyis ilyen tempóban 59 év kellene az összes út egyszeri felújításához.**” Égbekiáltó aránytalanság!

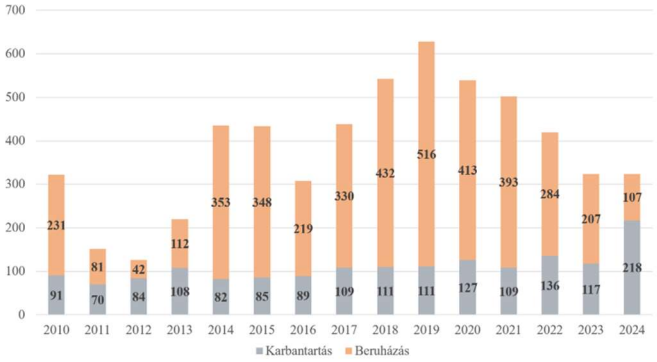
„Makrószinten a régiós országokhoz képest többet fordítottunk utakra, és uniós szinten is előkelő helyen állunk a GDP-arányos költésben. **Hazánk a 2010-2024-es időszak átlagában évente a GDP 1,1%-át fordította a közúti infrastruktúrára**, amivel minimálisan megelőzte a többi visegrádi országot.”

Közutakra fordított állami kiadások aránya a GDP-hez európai összevetésben, (2010-2024 időszak átlaga)

„Az állam közúti költéseinek mindössze 28%-ra irányult a meglévő úthálózat karbantartására, míg a maradék 72% beruházásokra (új utakra) ment.”
Égbekiáltó aránytalanság!
„Az elmúlt 16 év közlekedésfejlesztési politikáját főként a nagyvolumenű beruházások, azaz a gyorsforgalmi utak bővítése és fejlesztése jellemezte, így az alsóbbrendű és mellékutak állapotának javítására kevesebb hangsúly jutott.”

A közutak karbantartására és beruházásaira fordított kiadások 2010-es árakon (milliárd forint)

Hektikus! Azaz: zűrzavaros, kiszámíthatatlan, instabil.

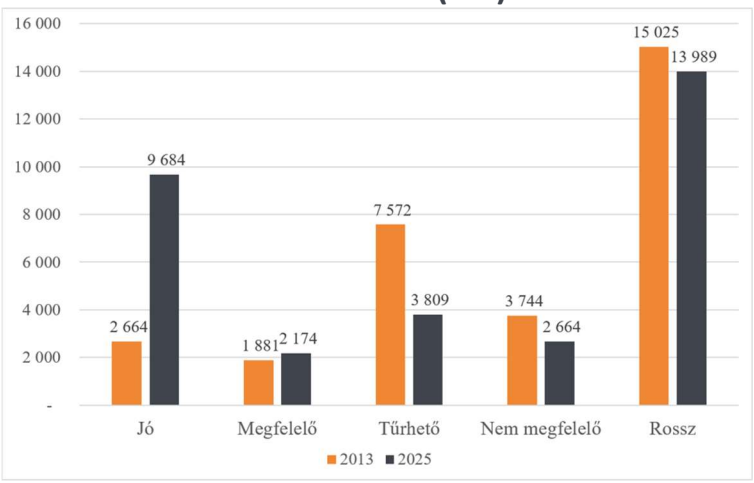
Persze meg is lett a súlyos következmény!
„2013-ban a teljes úthálózat 49%-a tartozott a legalacsonyabbnak számító „rossz” burkolatállapotú kategóriába, és ez az arány 2025-re alig (43%-ra) mérséklődött.”
„… jelenleg az összes út 43%-a rossz, 8%-a nem megfelelő, 12%-a pedig csak tűrhető minőségű.”

43+8+12=63%

Ez szégyen!

„Ahhoz, hogy az úthálózat legalább a megfelelő állapotot elérje összességében 9390 milliárd Ft-ot meghaladó forrásra lenne szükség mai árakon. Amennyiben egy 10 éves program keretében valósulna ez meg, úgy **évente a 2026-os költés közel 6,3-szeresére lenne szükség.** De ekkor a ma még megfelelő utak egy része is leromlana, azaz a fenti érték egy alsó becslésnek tekinthető.”
Égbekiáltó aránytalanság!

A teljes hazai kiépített úthálózat burkolatállapot szerint burkolatminőségi sorrendben (km)

https://www.penzcentrum.hu/auto/20261001/hiaba-koltottunk-rengeteget-utakra-a-magyar-uthalozat-kozel-fele-meg-mindig-rossz-allapotu-1206448

https://research.gki.hu/2026/10/01/kiemelkedo-a-magyar-autopalyak-hossza-de-a-teljes-uthalozat-kozel-fele-rossz-allapotu/

Ez egy lassú folyamat volt, mely lassan kúszott előre. Tud valaki arról, hogy a MMK bármikor is megszólalt ebben az ügyben?

Ahogy a néma MMK működött eddig. (2)
Miről nem halhattak a sok konferencián még?
2026. IX. 30. „Újabb fontos részletek a 23 ezer milliárdos autópálya-koncesszióról: megszólalt az MKIF”
A 23 ezer milliárdos üzlet és a mellékutak alulfinanszírozás EGYÜTT fordult elő itthon! A szűkmarkúság és a bőkezűség egyszerre!
„… szeptember 18-án jelentette be azt Magyar Péter miniszterelnök és Vitézy Dávid közlekedésért és beruházásokért felelős miniszter, hogy a kormány meg kívánja szüntetni az előző kabinet idején 35 évre megkötött autópálya-koncessziós szerződést.”

Az új minisztérium „a közpénzek pazarlásának” nevezte a helyzetet. A MMK minek látta?

„A közlekedésért és beruházásokért felelős miniszter korábbi közlése szerint a szerződés több mint **kétszeresen túlárazott** a Magyar Közút áraihoz képest, a beruházási elemek pedig 30–35 százalékkal haladják meg a magyar építőipari közbeszerzések árszintjét.”

A MMK-nak a túlárazás – melyre az autópályák építési szerződéseknél is hivatkoznak manapság, ahol esetenként 3-szoros túlárazást is említenek - hányszor volt témája az elmúlt évtizedben? Vagy teljesen véletlenül ezt sem vette észre?

„A kormány azt is bejelentette, hogy büntetőfeljelentést tesz az ügyben.”

https://www.economx.hu/magyar-gazdasag/2026/09/30/mkif-magyar-peter-vitezy-david-autopalya-koncesszio-meszaros-lorinc/?utm_source=index.hu&utm_medium=link&utm_campaign=doboz

Pedig a mellékutakon lenne helye ennek az elképesztő mennyiségű pénznek!

Ahogy a néma MMK működött eddig. (3)

Miről nem halhattak a sok konferencián még?

Amit még természetesnek találtak: a minőségi munka hiánya. a hitvány minőség megtűrése-

Vitruvius 2100 évvel ezelőtt meghatározta az építményekkel kapcsolatos elvárásokat. Mind közül az első helyen említi a tartósságot, azaz az időállóságot!

„Marcus Vitruvius Pollio, az i. e. 1. században élt római építész és mérnök – Julius Caesar hadmérnöke - elveit a **De architectura** (*Tíz könyv az építészetről*) című művében foglalta össze. Munkássága a nyugati építészet- és művészetelmélet egyik legmeghatározóbb alapköve.

A vitruviusi hármas követelmény (*Triász*)

Vitruvius szerint minden jó épületnek három alapvető feltételnek kell megfelelnie egyszerre:

1. **Firmitas (*Tartósság / Szilárdság*): Az épületnek szerkezetileg stabilnak, a környezeti hatásoknak ellenállónak és tartósnak kell lennie az alapozástól a felhasznált anyagok minőségéig.**
2. **Utilitas** (*Célszerűség / Használhatóság*): Az épületnek funkcionálisan meg kell felelnie a rendeltetésének; a terek elrendezésének praktikusnak, kényelmesnek és jól használhatónak kell lennie.
3. **Venustas** (*Szépség / Esztétikum*): Az építménynek esztétikai élményt kell nyújtania, amit a helyes arányok, a szimmetria és az elrendezés harmóniája biztosít.”

https://gemini.google.com/app/a845056f08ecf86f?hl=hu

Jelzem, hogy a tartósság fogalma ma még véletlenül sem fordul elő a haza aszfaltos előírásokban, az útügyi műszaki előírásokban!

Hiába fizetünk arany árat az aszfaltért, ha az idei munka jövőre semmivé válik. Ezzel kapcsolatos a zöld bekezdésben a műszaki ellenőrzésre tett megjegyzésem.
Tény, hogy az ezen elvek szerinti római utak még ma is állnak. Vajon mi marad meg a mai utakból holnapra?

Milyen lesz az új kormány és a kamarák viszonya, még nem tudjuk
Ismerjük a korábbi rezsim és az orvosi kamara birkózását, az ellent mondani merést szankcionáló intézkedéseket. Ismerjük az agrár kamara begyűrését, majd a mai felügyelet alá rendelését.
Minden eddigi kormány szerette a néma kamarát, mert nem bírták elviselni a belebeszélést.

A MMK némasága mintha elfogadható lenne az új kormánynak. Kár lenne, ha ez lenen a kamarák jó gyakorlata.
Remélem, hogy felismerik: egy életerős, vitázó kamara jobb a kormánynak, mint a néma, hiszen odafigyelve kevesebb kormányzati hibát követnek el. Az előző éra néma kamara melletti súlyos kormányzati hibái erre figyelmeztetnek.

Miként szerepelt a MMK az előbbi gyászos folyamatban?
Seszták Miklós 2014-2018 között,
Palkovics László 2018-2022 között, aki gépészmérnök révén inkább bíbelődött az innovációval a gépészeti technológiával,
míg Lázár János 2022-2026 között volt miniszter.

Wagner Ernő úr 2017-2021 között megyei,
majd 2021-2026 között országos kamarai elnök.
Wagner úr tehát világosan látta az előbbi urak ténykedését. Az országos elnöksége idején már a fővárosban telibe kapta a Lázár-érát.

Seszták urat és Hankó urat, a két korábbi minisztert, már vezetőszáron vitték a bíróság elé a közpénzek lenyúlása miatt. Ez a folyamat pedig halad tovább, a vége ma még nem látszik.

A magyar országgyűlés legfőbb témája hetente az autópályákkal kapcsolatos túlárazás, pl. az építés és a koncessziók tekintetében.
Ezekben a munkákban valamilyen szinten, valamilyen szereplőként a mérnökök százai vettek részt, tehát mindent láttak.

El kellene hinnünk, hogy a MMK erről semmit sem tudott?
Vagy inkább:
gyávaságból elfordított fejjel, vagy becsukott szemmel, lapítva, meghunyászkodva élték át azt, ami mellettük történt.

Elismerem: rendkívül nehéz helyzet lehetett. Ez az a helyzet, amelyről az ismert vicc szól: volt saját véleményük, de nem értettek vele egyet!

Lehet, hogy így megúszták a felszámolást, de ennek súlyos ára volt.
Hiszen cinkosságot, az összejátszást vagy inkább a bűnrészeséget is felvállaltak.
Nyilvánvalóan ezzel pedig a mérnöki presztízst emésztették fel szándékosan.

Sőt a mérnököktől is hasonló viselkedést vártak el, a mindenfajta vita megakadályozásával, letiltásával. Mivel még létezik az átöltöző szoba, lehet, hogy rájuk fényes jövő vár?

Hiába adták meg a Mérnök Újság digitális formátumán a kommentelés lehetőségét, ha **a tagság előtt elvesztették a bizalmat**. Sok időbe fog telni, mire ez oldódik. Én ennek tudom be, hogy a másutt százával olvasható kommentekből itt szinte eddig egy sem jelent még meg**.**
Kérem, ne lépjenek vissza. Sokadszor írom: legyen ez a lap végre a mérnökök fóruma!

A szerkesztőslg ma is az Aczél György-féle szellemeben a T(iltás)T(űrés)T(ámogatás) jegyében leledzik 30-40 évvel az állítólagos rendszerváltás után is. lenne tehát igény egy valamikori valódi reformra abban a szellemben, ahogy az elején a Gemini mesterséges intelligenciai leírta.

Szeged, 2026. X. 1.